

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2022. gada 29. martā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Pieņemamība – LESD 267. pants – Jēdziens “tiesa” – LES 19. panta 1. punkts – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants – Tiesiskums – Efektīva tiesību aizsardzība tiesā – Tiesnešu neatkarības princips – Tiesību aktos noteikta tiesa – Tiesu iestāde, kuras locekli tiesneša amatā pirmo reizi iecēlusi nedemokrātiska režīma izpildvaras politiska iestāde – *Krajowa Rada Sądownictwa* (Valsts tiesu padome, Polija) darbības kārtība – Likuma, uz kuru pamatojoties tika izveidota šī padome, neatbilstība Konstitūcijai – Iespēja kvalificēt šo iestādi par objektīvu un neatkarīgu tiesu Savienības tiesību izpratnē

Lietā C-132/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa, Polija) iesniedza ar 2019. gada 18. decembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 10. martā, tiesvedībā

BN,

DM,

EN

pret

Getin Noble Bank S.A.,

piedaloties

Rzecznik Praw Obywatelskich,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], A. Prehala [*A. Prechal*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], K. Likurģs [*C. Lycourgos*], I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*] (referents), I. Ziemele un J. Pasers [*J. Passer*], tiesneši M. Ilešiĉs [*M. Ilešič*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], A. Kumins [*A. Kumin*] un N. Vāls [*N. Wahl*],

ģenerālvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

* Tiesvedības valoda – poļu.

sekretārs: M. Aleksejevs [*M. Aleksejev*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2021. gada 2. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Rzecznik Praw Obywatelskich* vārdā – *M. Taborowski* un *P. Filipek*,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, kā arī *A. Dalkowska* un *S. Żyrek*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *K. Herrmann*, kā arī *N. Ruiz García* un *P. J. O. Van Nuffel*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2021. gada 8. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LES 2. pantu, 4. panta 3. punktu, 6. panta 1. un 3. punktu un 19. panta 1. punkta otro daļu, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 38. pantu un 47. panta pirmo un otro daļu, LESD 267. panta trešo daļu, kā arī Padomes Direktīvas 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV 1993, L 95, 29. lpp.) 7. panta 1. un 2. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp BN, DM un EN, no vienas puses, un banku *Getin Noble Bank S.A.*, no otras puses, par iespējami negodīgu noteikumu aizdevuma līgumā, kuru BN, DM un EN ir noslēguši ar šo iestādi.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka patērētāju un konkurentu interesēs pastāv adekvāti un efektīvi līdzekļi, lai novērstu negodīgu noteikumu ilgstošu izmantošanu pārdevēju vai piegādātāju ar patērētājiem noslēgtos līgumos.

2. Šā panta 1. punktā minētie līdzekļi ietver noteikumus, saskaņā ar kuriem personas vai iestādes, kurām atbilstoši valsts tiesībām ir likumīgas intereses patērētāju aizsardzībā, var saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem iesniegt prasību tiesā vai kompetentās pārvaldes iestādēs, lai panāktu lēmumu par to, vai līguma noteikumi, kas sastādīti vispārējai izmantošanai, ir negodīgi, un, lai minētās personas vai iestādes varētu piemērot atbilstošus un efektīvus līdzekļus šo noteikumu ilgstošas izmantošanas novēršanai.”

Polijas tiesības

Konstitūcija

4 Saskaņā ar Konstitūcijas 179. pantu:

“Republikas prezidents uz nenoteiktu laiku ieceļ tiesnešus pēc *Krajowa Rada Sądownictwa* [(Valsts tiesu padome, Polija; turpmāk tekstā – “KRS”)] priekšlikuma.”

5 Saskaņā ar Konstitūcijas 180. panta 1. punktu tiesneši ir neatceļami.

6 Saskaņā ar Konstitūcijas 186. panta 1. punktu:

“[KRS] sargā tiesu un tiesnešu neatkarību.”

7 Konstitūcijas 187. pantā ir noteikts:

“1. [KRS] sastāvā ietilpst:

1) [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa, Polija)] pirmais priekšsēdētājs, tieslietu ministrs, [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa, Polija)] priekšsēdētājs un viena persona, ko izraugās Republikas prezidents,

2) piecpadsmit locekļi, kurus ievēlē no [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)], vispārējās jurisdikcijas tiesu, administratīvo tiesu un kara tiesu tiesnešiem,

3) četri locekļi, ko ievēlē [*Sejm* (Parlamenta apakšpalāta, Polija)] no deputātiem, un divi locekļi, ko ievēlē *Senat* [(Parlamenta augšpalāta)] no senatoriem.

[..]

3. Ievēlēto [KRS] locekļu pilnvaru termiņš ir četri gadi.

4. [KRS] darbības režīms, darbības joma, darbības veids, kā arī tās locekļu ievēlēšanas kārtība ir noteikta likumā.”

8 Konstitūcijas 190. panta 1. punktā ir noteikts:

“[*Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa, Polija)] nolēmumi ir saistoši *erga omnes* un ir galīgi.”

1928. gada 6. februāra Dekrētlukums par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju

- 9 1928. gada 6. februāra *rozporządzenie z mocą ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dekrētlukums par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju), redakcijā, kas bija spēkā līdz 1985. gada 1. septembrim un kas attiecas uz pamatlietu (1964. gada *Dz. U.* Nr. 6, 40. pozīcija; turpmāk tekstā – “1928. gada 6. februāra Dekrētlukums par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju”), 2. pantā bija paredzēts:

“Polijas Tautas Republikā tiesas uzdevums ir aizsargāt:

a) tautas demokrātisko sistēmu un tās virzību uz sociālismu;

[..].”

- 10 Saskaņā ar šī dekrētlukuma 53. pantu vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešus pēc tieslietu ministra priekšlikuma ieceļ Polijas Tautas Republikas *Rada Państwa* (Valsts padome).

- 11 Saskaņā ar minētā dekrētlukuma 57. pantu, stājoties amatā, Polijas Tautas Republikas Valsts padomes ieceltais tiesnesis kompetentās tiesas priekšsēdētājam deva zvērestu atbilstoši noteiktai formulai, bet vairs nedeva zvērestu, mainot amata vietu.

- 12 Zvēresta formula bija paredzēta 1948. gada 6. oktobra *dekret o rocie ślubowania ministrów, funkcjonariuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz funkcjonariuszów służby bezpieczeństwa publicznego* (Dekrēts par ministru, valsts ierēdņu, tiesnešu un prokuratoru, kā arī valsts drošības dienesta ierēdņu zvēresta došanu; 1948. gada *Dz. U.* Nr. 49., 370. pozīcija). Saskaņā ar šī dekrēta 1. panta C daļu tiesnesis deva šādi formulētu zvērestu:

“Svinīgi solu dot ieguldījumu [...] man uzticētajā tiesneša amatā, savā darbības jomā un ar visiem spēkiem veicināt brīvības, suverenitātes un varas nostiprināšanu Polijas demokrātiskajā valstī, kurai vienmēr būšu uzticīgs; aizsargāt un stiprināt kārtību, kas balstīta uz Polijas tautas konstitucionālajiem principiem sociālajā, ekonomikas un politikas jomā; apņēmīgi aizsargāt tiesību normas, vienlīdzīgi izturoties pret visiem pilsoņiem; stiprināt tiesību aktu ievērošanu un lojalitāti Polijas demokrātiskajai valstij; pildīt amata pienākumus rūpīgi un apzinīgi, taisnīgi spriest tiesu pēc sirdsapziņas un saskaņā ar tiesību normām, ievērojot dienesta noslēpumu, kā arī tiesvedībā vadīties pēc cieņas, godīguma un sociālā taisnīguma principiem.”

- 13 Saskaņā ar 1928. gada 6. februāra Dekrētlukuma par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju 59. panta 1. punktu Polijas Tautas Republikas Valsts padome pēc tieslietu ministra ierosinājuma atstādināja no amata tiesnesi, ja tas negarantēja tiesneša amata pienākumu pienācīgu izpildi.

1985. gada 20. jūnija Likums par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju

- 14 1985. gada 20. jūnija *ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Likums par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju; *Dz. U.* Nr. 31, 137. pozīcija), redakcijā, kas bija spēkā līdz 1989. gada 29. decembrim, 6. panta 2. punktā bija paredzēts:

“Tiesnešus pēc tieslietu ministra priekšlikuma ieceļ amatā un atstādina no amata [Polijas Tautas Republikas] Valsts padome.”

15 Šī likuma 59. pants bija formulēts šādi:

“1. Iecelšanas amatā brīdī tiesnesis dod šādu zvērestu tieslietu ministram:

“Svinīgi solu dot ieguldījumu man uzticētajā tiesneša amatā, savā darbības jomā un ar visiem spēkiem veicināt visu jomu brīvību, suverenitāti un attīstību Polijas Tautas Republikā, kurai vienmēr būšu uzticīgs; aizsargāt tās politisko, sociālo un ekonomisko organizāciju, aizsargāt darbaļaužu sasniegumus, kolektīvo īpašumu, kā arī pilsoņu tiesības un ar likumu aizsargātās intereses; nodrošināt tautas tiesiskumu un stiprināt pilsoņu tiesisko apziņu; pildīt amata pienākumus rūpīgi un apzinīgi, taisnīgi spriest tiesu pēc sirdsapziņas un saskaņā ar tiesību normām, ievērojot valsts un dienesta noslēpumu, kā arī tiesvedībā vadīties pēc cieņas, godīguma un sociālā taisnīguma principiem.”

[..]

3. Tiesnesis, kas maina amata vietu, atkārtoti nedod zvērestu; tas neattiecas uz iecelšanu [Polijas Tautas Republikas] Augstākās tiesas tiesneša amatā.”

16 Minētā likuma 61. pantā bija precizēts:

“1. [Polijas Tautas Republikas] Valsts padome pēc tieslietu ministra priekšlikuma atstādina no amata tiesnesi, ja tas negarantē tiesneša amata pienākumu pienācīgu izpildi. Pirms priekšlikuma iesniegšanas tieslietu ministrs uzklausa tiesneša paskaidrojumus, izņemot gadījumus, kad tas nav iespējams. [..]

[..]

3. Tiesnesis zaudē tiesības spriest tiesu, tiklīdz viņam tiek izsniegta rezolūcija par viņa atstādināšanu no amata.”

2011. gada 12. maija Likums par KRS

17 2011. gada 12. maija *ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa* (Likums par Valsts tiesu padomi; 2011. gada *Dz. U.* Nr. 126, 714. pozīcija; turpmāk tekstā – “2011. gada 12. maija Likums par KRS”) 11. panta 1.–5. punktā bija noteikts:

“1. Augstākās tiesas tiesnešu kopsapulce izvēlas no šīs tiesas tiesnešiem divus Padomes locekļus.

2. Augstākās administratīvās tiesas tiesnešu kopsapulce ar vojevodistes administratīvo tiesu kopsapulču pārstāvjiem izvēlas divus Padomes locekļus no administratīvo tiesu tiesnešu vidus.

3. Apelācijas tiesu tiesnešu kopsapulču pārstāvju kopsapulce no sava vidus izvēlas divus Padomes locekļus.

4. Valsts tiesu tiesnešu kopsapulču pārstāvju kopsapulce no sava vidus izvēlas astoņus Padomes locekļus.

5. Kara tiesu tiesnešu kopsapulce no sava vidus izvēlas vienu Padomes locekli.”

18 Šī likuma 12. pants bija formulēts šādi:

“1. Vojevodistes administratīvo tiesu tiesnešu kopsapulces no savu locekļu vidus izvēlas divus pārstāvjus.

2. Administratīvo tiesu tiesnešu kopsapulču pārstāvji tiek izraudzīti ne vēlāk kā mēnesi pirms to Padomes locekļu pilnvaru termiņa beigām, kuri izraudzīti no administratīvo tiesu tiesnešu vidus. Izvēlētos pārstāvjus ieceļ uz četriem gadiem.”

19 Minētā likuma 13. pantā bija paredzēts:

“1. Apelācijas tiesas tiesnešu kopsapulces izvēlas savus pārstāvjus no savu locekļu vidus vienas piektdaļas apmērā no konkrētās apelācijas tiesas tiesnešu skaita.

2. Apgabaltiesu tiesnešu kopsapulce izvēlas savus pārstāvjus no savu locekļu vidus 1/50 apmērā no apgabaltiesu tiesnešu skaita.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minētos pārstāvjus izvēlas ne vēlāk kā mēnesi pirms to Padomes locekļu pilnvaru termiņa beigām, kuri izraudzīti no vispārējās jurisdikcijas tiesu tiesnešu vidus. Izvēlētos pārstāvjus ieceļ uz četriem gadiem.

[..]”

Likums par KRS

20 2011. gada 12. maija Likums par KRS tostarp tika grozīts ar 2017. gada 8. decembra *ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw* (Likums, ar ko groza Likumu par KRS un dažus citus likumus; 2018. gada *Dz. U.*, 3. pozīcija) un ar 2018. gada 20. jūlija *ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw* (Likums par grozījumiem Likumā par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju un dažos citos likumos; 2018. gada *Dz. U.*, 1443. pozīcija; turpmāk tekstā – “Likums par KRS”).

21 Likuma par KRS 9.a pantā ir noteikts:

“1. [Sejm (Parlamenta apakšpalāta)] no [Sąd Najwyższy (Augstākā tiesa)], vispārējās jurisdikcijas tiesu, administratīvo tiesu un karatiesu tiesnešu vidus ieceļ piecpadsmiit [KRS] locekļus uz kopēju četrus gadu pilnvaru termiņu.

[..]”

22 Šī likuma 37. panta 1. punktā ir noteikts:

“Ja tiesneša amatam ir pieteikušies vairāki kandidāti, [KRS] kopīgi pārbauda un izvērtē visas izvirzītās kandidatūras. Šādā situācijā [KRS] pieņem rezolūciju, kas ietver tās lēmumus par priekšlikuma iesniegšanu iecelšanai tiesneša amatā attiecībā uz visiem kandidātiem.”

23 Minētā likuma 44. pantā ir paredzēts:

“1. Procedūras dalībnieks var iesniegt pārsūdzību [Sąd Najwyższy (Augstākā tiesa)], pamatojoties uz to, ka [KRS] rezolūcija ir nelikumīga, ja vien atsevišķās normās nav paredzēts citādi. [..]”

1a. Individuālajās lietās, kas attiecas uz iecelšanu [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesneša amatā, pārsūdzību var iesniegt [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa)]. Šajās lietās nevar vērsties [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)]. Pārsūdzību, kas iesniegta [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa)], nevar balstīt uz pamatu, ka esot kļūdaini novērtēta kandidātu atbilstība kritērijiem, kas ņemti vērā, lemjot par priekšlikuma iesniegšanu attiecībā uz kandidāta iecelšanu [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesneša amatā.

1b. Ja 37. panta 1. punktā minēto rezolūciju nav pārsūdzējuši visi procedūras dalībnieki individuālajās lietās par iecelšanu [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesneša amatā, tad minētā rezolūcija stājas spēkā daļā par lēmumu virzīt kandidatūru iecelšanai [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesneša amatā, kā arī daļā par lēmumu nevirzīt kandidatūru iecelšanai šīs pašas tiesas tiesneša amatā – attiecībā uz procedūras dalībniekiem, kuri nav iesnieguši pārsūdzību.

2. Pārsūdzība ar [KRS] priekšsēdētāja starpniecību ir jāiesniedz divu nedēļu laikā no rezolūcijas paziņošanas kopā ar tās pamatojumu. [..]

[..]

4. Individuālajās lietās par iecelšanu [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesneša amatā tas, ka [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa)] atceļ [KRS] rezolūciju nevirzīt kandidatūru iecelšanai [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesneša amatā, nozīmē to, ka procedūras dalībnieka, kurš ir iesniedzis pārsūdzību procedūrā, kandidatūra tiek pieņemta vakantajam [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesneša amatam, attiecībā uz kuru [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa)] nolēmuma pasludināšanas dienā nav beigusies procedūra [KRS], vai arī gadījumā, ja šādas procedūras nav, – nākamajai izsludinātajai vakantajai [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] tiesneša amata vietai.”

Civilkodekss

24 1964. gada 23. aprīļa *ustawa – Kodeks cywilny* (Civilkodekss; 1964. gada *Dz. U.* Nr. 16), redakcijā, kas piemērojama pamatlīnētā, 385.¹ panta 1. punktā ir paredzēts:

“Ar patērētāju noslēgta līguma noteikumi, kuri nav individuāli saskaņoti, patērētājam nav saistoši, ja tie nosaka tā tiesības un pienākumus pretēji labiem tikumiem, acīmredzami neievērojot tā intereses (negodīgi noteikumi). Tas neattiecas uz noteikumiem, kuros ir noteikti pušu pamatpienākumi, tostarp cena vai atlīdzība, ja tie ir formulēti nepārprotami.”

Civilprocesa kodekss

25 Saskaņā ar 1964. gada 17. novembra *ustawa – Kodeks postępowania cywilnego* (Civilprocesa kodekss), redakcijā, kas piemērojama pamatlīnētā (turpmāk tekstā – “Civilprocesa kodekss”), 367. pantu:

“1. Par pirmās instances tiesas spriedumu var iesniegt apelācijas sūdzību otrās instances tiesā.

2. Apelācijas sūdzības par rajona tiesas spriedumu izskata apgabaltiesa, un apelācijas sūdzības par apgabaltiesas spriedumu, kas pasludināts pirmajā instancē, izskata [*Sąd Apelacyjny* (Apelācijas tiesa, Polija)].

3. Otrās instances tiesa izskata lietu triju tiesnešu sastāvā. Slēgtā tiesas sēdē tiesa lemj viena tiesneša sastāvā, izņemot, ja tā pasludina spriedumu.”

26 Šī kodeksa 379. pantā ir paredzēts:

“Tiesvedība nav spēkā:

[..]

4) ja tās tiesas sastāvs, kurā celta prasība, ir pretrunā tiesību normām vai arī lietas izskatīšanā ir piedalījies *ipso iure* noraidīts tiesnesis [..].”

27 Minētā kodeksa 398.³ pantā ir noteikts:

“1. Tiesvedības puse kasācijas sūdzību var balstīt uz šādiem pamatiem:

[..]

2) procesuālo noteikumu pārkāpums, ja šim pārkāpumam varēja būt faktiskā ietekme uz lietas iznākumu.”

28 Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 398.¹³ panta 1. punktu “[*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] izskata kasācijas sūdzību *petitum* un pamatu robežās; tomēr, nepārsniedzot *petitum*, tā pēc savas ierosmes izvērtē tiesvedības spēkā neesamību”.

29 Šā kodeksa 398.¹⁵ pantā ir noteikts:

“1. Ja [*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)] apmierina kasācijas sūdzību, tā atceļ visu pārsūdzēto spriedumu vai tā daļu un nodod lietu atkārtotai izskatīšanai tiesā, kas taisījusi spriedumu, vai citai tāda paša līmeņa tiesai. [..]

2. Ja lieta tiek nodota atkārtotai izskatīšanai, tiesa lietu izskata citā iztiesāšanas sastāvā.”

30 Civilprocesa kodeksa 401. pantā ir precizēts:

“Ir iespējams pieprasīt no jauna uzsākt tiesvedību spēkā neesamības dēļ:

1) ja iztiesāšanas sastāvā ir persona, kas nav pilnvarota, vai ja tiesnesis, kas ir *ipso iure* noraidīts, ir pieņēmis nolēmumu un ja tiesvedības puse nav varējusi atsaukties uz noraidījumu, pirms spriedums ir ieguvis *res judicata* spēku.

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

31 Ar 2017. gada 28. februāra prasības pieteikumu, kas *Sąd Okręgowy w Świdnicy* (Svidņicas apgabaltiesa, Polija) tika iesniegts 2017. gada 3. martā, BN, DM un EN lūdza, lai *Getin Noble Bank* tiktu piespriests tām solidāri samaksāt summu 175 107,10 Polijas zlotu (PLN) (aptuveni 39 485 EUR), kam pieskaitīti likumiskie nokavējuma procenti; viņi apgalvoja, ka aizdevuma indek-

sācijas mehānisms, kas paredzēts ārvalsts valūtā indeksēta hipotekārā aizdevuma līgumā, proti, Šveices frankos (CHF), ir negodīgs, tāpat kā noteikums par komplekso apdrošināšanu gadījumam, ja tiek saņemts atteikums nodibināt hipotēku pirmajos trijos kreditēšanas mēnešos.

- 32 Ar 2018. gada 21. augusta spriedumu šī tiesa piesprieda *Getin Noble Bank* samaksāt prasītājiem pamatlietā kopējo summu 16 120,12 PLN (aptuveni 3634 EUR), tai pieskaitot likumiskos nokavējuma procentus, un atzina par negodīgiem pamatlietā aplūkotos kredītlīguma noteikumus, kas ļāva šai bankai patvaļīgi noteikt Šveices franku kursu, nevis ņemt vērā *Narodowy Bank Polski* (Polijas Nacionālā banka) noteikto vidējo kursu, tomēr neatzina par spēkā neesošu indeksācijas mehānismu kopumā.
- 33 Prasītāji pamatlietā pārsūdzēja šo spriedumu *Sąd Apelacyjny we Wrocławiu* (Apelācijas tiesa Vroclavā, Polija). Ar 2019. gada 28. februāra spriedumu šī tiesa atstāja minēto spriedumu negrozītu.
- 34 Prasītāji pamatlietā par šo spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību iesniedzējtiesā, *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa), kurā tie būtībā apgalvo, ka ar minēto spriedumu ir pārkāpts Civillkodeksa – redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, – 385.¹ pants, ciktāl šajā spriedumā nav atzīts, ka pamatlietā aplūkotajā līgumā paredzētā noteikuma par indeksāciju negodīgā rakstura dēļ līgumslēdzējam pusēm nav piemērojams līgumā paredzētais indeksācijas mehānisms kopumā.
- 35 Izvērtējot šīs kasācijas sūdzības pieņemamību, iesniedzējtiesa viena *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa, Polija) civillietu palātas tiesneša sastāvā norāda, ka saskaņā ar Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punktu dalībvalstīm ir jāparedz iespēja iesniegt pārsūdzību administratīvā kārtā vai tiesā, lai noteiktu, vai līguma noteikumi nav negodīgi, un Polijas tiesībās ir paredzēts, ka šāda pārsūdzība ir iesniedzama tiesā. Tāpēc iesniedzējtiesa uzskata, ka valsts iestādei, kas pārbauda līguma noteikumu negodīgumu, ir jāatbilst visiem nosacījumiem, lai to varētu kvalificēt par “tiesu” Savienības tiesību izpratnē.
- 36 Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, ka *Sąd Apelacyjny we Wrocławiu* (Apelācijas tiesa Vroclavā), kas pasludinājusi 2019. gada 28. februāra spriedumu, par kuru ir iesniegta kasācijas sūdzība iesniedzējtiesā (turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”), sastāvā bija trīs tiesneši, proti, FO, GP un HK, kuru neatkarība varot tikt apšaubīta, ņemot vērā apstākļus saistībā ar viņu iecelšanu tiesnešu amatos.
- 37 Iesniedzējtiesa vispirms norāda, ka pirmais tiesnesis – FO – tika iecelts amatā ar Polijas Tautas Republikas Valsts padomes 1978. gada 9. marta rezolūciju pēc tam, kad šis tiesnesis ar Polijas Tautas Republikas Valsts padomes 1984. gada 18. aprīļa rezolūciju tika iecelts *Sąd Wojewódzki* (Vojevodistes tiesa, Polija) tiesneša amatā, un visbeidzot viņš tika iecelts *Sąd Apelacyjny we Wrocławiu* (Apelācijas tiesa Vroclavā) tiesneša amatā ar Polijas Republikas prezidenta 1998. gada 23. janvāra lēmumu, kurš pieņemts pēc *KRS* priekšlikuma. Savukārt GP un HK esot iecelti *Sąd Apelacyjny we Wrocławiu* (Apelācijas tiesa Vroclavā) tiesnešu amatos ar Polijas Republikas prezidenta attiecīgi 2015. gada 12. marta un 2012. gada 16. aprīļa lēmumiem.
- 38 Iesniedzējtiesa norāda, ka FO tātad pirmajā tiesneša amatā tika iecelts laikā, kad Polijas Tautas Republika (turpmāk tekstā – “PTR”) bija komunistiska valsts, un uzskata, ka viņa vēlāka iecelšana *Sąd Apelacyjny we Wrocławiu* (Apelācijas tiesa Vroclavā) tiesneša amatā bija iepriekšējā lēmuma sekas, kuru bija pieņēmušas nedemokrātiskas un neobjektīvas iestādes. Turklāt pēc PTR komunistiskā režīma beigām neesot veikta nekāda pārbaude, vai laikposmā, kad pastāvēja šis režīms, tiesneši, kuri tika iecelti amatā šajā pašā režīmā, bija ievērojuši tiesu neatkarības principu.

- 39 Iesniedzējtiesa arī norāda, ka 1998. gadā, iecelot FO *Sąd Apelacyjny we Wrocławiu* (Apelācijas tiesa Vroclavā) tiesneša amatā, ne vien nebija pienākuma pamatot *KRS* rezolūcijas, bet tās arī nebija pārsūdzamas tiesā.
- 40 Turklāt iesniedzējtiesa norāda, ka *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa) 2017. gada 20. jūnija spriedumā ir konstatējusi, ka laikposmā no 2000. līdz 2018. gadam *KRS* nedarbojās pārskatāmi un tās sastāva veidošana bija pretrunā Konstitūcijai. Iesniedzējtiesa uzskata, ka tieši šajā laikposmā GP un HK tika iecelti *Sąd Apelacyjny we Wrocławiu* (Apelācijas tiesa Vroclavā) tiesnešu amatos.
- 41 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa jautā, vai, lai nodrošinātu tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā ievērošanu, tai pēc savas ierosmes ir jāpārbauda, vai *Sąd Apelacyjny we Wrocławiu* (Apelācijas tiesa Vroclavā), kura ir pasludinājusi pārsūdzēto spriedumu, iztiesāšanas sastāvs atbilst neatkarības un objektivitātes prasībām, neraugoties uz Polijas konstitucionālajām normām, kas garantē tiesnešu neatceļamību.
- 42 Iesniedzējtiesa uzskata – katrā tiesvedības stadijā ir jāpārbauda faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas saistīti ar tiesneša iecelšanu, lai konstatētu tā iztiesāšanas sastāva neatkarību, kurā viņš ietilpst. Tādējādi neatkarības un objektivitātes prasību ievērošanas vērtējums esot jāveic *in concreto*, proti, ņemot vērā tiesnešu iecelšanas kārtības iespējamo ietekmi uz izskatāmo lietu.
- 43 Proti, iesniedzējtiesa uzskata – ja tiesas neatkarība vai tiesneša iecelšanas likumīgums būtu jāizvērtē *in abstracto*, proti, neizvērtējot attiecīgā tiesneša iecelšanas kārtības iespējamo ietekmi uz izskatāmo lietu, tas ļautu apiet noteikumus par tiesnešu neatceļamību, kas principā ir paredzēti konstitucionālajās tiesību normās. Šajā ziņā iesniedzējtiesa uzsver, ka, ņemot vērā Polijas Konstitūciju un judikatūru konstitucionālo tiesību jomā, principā nav iespējams apstrīdēt tiesneša iecelšanu amatā.
- 44 Tādējādi iesniedzējtiesa uzskata, ka tikai tiesneša “individuālo īpašību”, piemēram, viņa ētiskās nostājas, pārbaude *in concreto* tad, kad tiek izvērtēta viņa neatkarība, ļautu saglabāt tiesvedības dalībnieku uzticību tiesu iestādēm.
- 45 Taču iesniedzējtiesa uzskata, ka, ņemot vērā 2019. gada 19. novembra spriedumu A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība) (C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982), vērtējumu par tiesas neatkarību vai tiesneša iecelšanas likumību var veikt tikai *in abstracto*.
- 46 Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, ka ar 2019. gada 5. decembra spriedumu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) ir ievērojusi šo Tiesas spriedumu un ir nospriedusi, pirmkārt, ka *KRS* nav objektīva un no likumdošanas un izpildvaras neatkarīga iestāde un, otrkārt, ka *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) Disciplinārlietu palāta nav tiesa Savienības vai valsts tiesību izpratnē.
- 47 2020. gada 23. janvārī *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) civillietu un krimināllietu palātas, kā arī Darba un sociālā nodrošinājuma lietu palāta, nepiedaloties tiesnesim, kurš ir iesniedzējtiesas sastāvā, pieņēma kopīgu rezolūciju, ar kuru tika atstāta negrozīta iepriekšējā punktā minētā judikatūra, kas izriet no iepriekšējā punktā minētā 2019. gada 5. decembra sprieduma.
- 48 Tomēr šis tiesnesis uzskata, ka šī rezolūcija nav saderīga ar citu, 2020. gada 8. janvāra rezolūciju, kurai arī ir saistošs spēks un kuru pieņēmusi šīs pašas tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta. No šīs rezolūcijas izriet, pirmkārt, ka tad, ja *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) izskata

prasību, kas vērsta pret *KRS* rezolūciju par kandidatūras virzīšanu iecelšanai tiesneša amatā, tas, vai *KRS* ir neatkarīga, tai ir jāpārbauda, ņemot vērā 2019. gada 19. novembra spriedumu A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība) (C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982), un, otrkārt, ka *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) šādu *KRS* rezolūciju var atcelt tikai divos gadījumos: tad, ja prasītājs pierāda, ka *KRS* neobjektivitāte ir ietekmējusi minētās rezolūcijas saturu, vai – ja attiecīgais tiesnesis jau ir iecelts amatā un ņemot vērā konstitucionālo aizliegumu izvērtēt tiesneša iecelšanas amatā akta spēkā esamību – tad, ja prasītājs pierāda, ka tiesa, kurā darbojas attiecīgais tiesnesis, nav neatkarīga un objektīva.

49 Šādos apstākļos *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [LES] 2. pants, 4. panta 3. punkts, 6. panta 1. un 3. punkts un 19. panta 1. punkta otrā daļa, skatīti kopā ar [Hartas] 47. panta [pirmo un otro daļu] un ar LESD 267. panta trešo daļu, kā arī Hartas 38. pants un [Direktīvas 93/13] 7. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka par neatkarīgu un objektīvu tiesu ar atbilstošu kvalifikāciju Eiropas Savienības tiesību nozīmē ir uzskatāma iestāde, kurā spriež persona, ko pirmo vai kārtējo reizi (augstāka līmeņa tiesā) tiesneša amatā ir iecēlusi totalitāras, nedemokrātiskas komunistiskās iekārtas valsts politiska izpildvaras iestāde (Polijas Tautas Republikas Valsts padome) pēc šīs valsts tieslietu ministra priekšlikuma – jo īpaši, ņemot vērā [...] iecelšanas kritēriju nepārskatāmību, [...] iespēju atstādināt tiesnesi no amata jebkurā brīdī, [...] faktu, ka iecelšanas procedūrā nepiedalās ne tiesnešu pašpārvalde, ne [...] tādas kompetentas valsts iestādes, kuras tika izveidotas demokrātiskās vēlēšanās –, un tas viss kopā varētu mazināt tiesvedības dalībnieku uzticību tiesām, kāda tām būtu jāizraisa demokrātiskā sabiedrībā?
- 2) Vai [pirmā] jautājuma izlemšanai nozīmīgs ir apstāklis, ka turpmāka iecelšana tiesneša amatos (augstāka līmeņa tiesās) varēja notikt, atzīstot atbilstošu darba pieredzi (stāžu), kā arī pamatojoties uz darba novērtējumu tādā amatā, kurā šo personu, pamatojoties uz [pirmajā] jautājumā izklāstīto procedūru, vismaz pirmo reizi iecēla [pirmajā] jautājumā minētās politiskās iestādes, un tas varētu mazināt tiesvedības dalībnieku uzticību tiesām, kāda tām būtu jāizraisa demokrātiskā sabiedrībā?
- 3) Vai [pirmā] jautājuma izlemšanai nozīmīgs ir apstāklis, ka turpmākai iecelšanai tiesneša amatos (augstāka līmeņa tiesās, izņemot *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)) nebija paredzēta prasība dot zvērestu tiesai par demokrātiskas sabiedrības vērtību ievērošanu, bet persona, kura pirmo reizi tika iecelta amatā, deva zvērestu sargāt komunistiskās valsts iekārtu un tā dēvēto “tautas tiesiskumu” (*praworządność ludowa*), un tas varētu mazināt tiesvedības dalībnieku uzticību tiesām, kāda tām būtu jāizraisa demokrātiskā sabiedrībā?
- 4) Vai LES 2. pants, 4. panta 3. punkts, 6. panta 1. un 3. punkts, kā arī 19. panta 1. punkta otrā daļa, skatīti kopā ar Hartas 47. panta [pirmo un otro daļu] un ar LESD 267. panta trešo daļu, kā arī Hartas 38. pants un Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka par neatkarīgu un objektīvu tiesu ar atbilstošu kvalifikāciju Eiropas Savienības tiesību nozīmē ir uzskatāma iestāde, kurā tiesu spriež persona, kas pirmo vai kārtējo reizi (augstāka līmeņa tiesā) tika iecelta tiesneša amatā, rupji pārkāpjot Eiropas Savienības dalībvalsts konstitucionālās normas, ņemot vērā, ka iestādes (proti, *Krajowa Rada Sądownictwa* (Valsts tiesu padome)), kura izvirzīja šīs personas kandidatūru, kas pēc tam tika iecelta tiesneša amatā, locekļi tika iecelti, pārkāpjot Savienības dalībvalsts Konstitūciju – ko ir konstatējusi [...] minētās dalībvalsts konstitucionālā tiesa –, un tas rezultātā varētu mazināt tiesvedības dalībnieku uzticību tiesām, kāda tām būtu jāizraisa demokrātiskā sabiedrībā?

- 5) Vai LES 2. pants, 4. panta 3. punkts, 6. panta 1. un 3. punkts, kā arī 19. panta 1. punkta otrā daļa, skatīti kopā ar Hartas 47. panta [pirmo un otro daļu] un ar LESD 267. panta trešo daļu, kā arī Hartas 38. pants un Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka par neatkarīgu un objektīvu tiesu ar atbilstošu kvalifikāciju Eiropas Savienības tiesību nozīmē ir uzskatāma iestāde, kurā tiesu spriež persona, kas pirmo vai kārtējo reizi (augstāka līmeņa tiesā) tika iecelta tiesneša amatā un kas tika izvirzīta kā kandidāts iecelšanai šajā amatā tādā kandidātu novērtēšanas iestādes (*Krajowa Rada Sądownictwa* (Valsts tiesu padome)) procedūrā, kura nebija atbilstoša kandidātu atlases noteikumu atklātības un pārskatāmības kritērijiem, un tas varētu mazināt tiesvedības dalībnieku uzticību tiesām, kāda tām būtu jāizraisa demokrātiskā sabiedrībā?
- 6) Vai LES 2. pants, 4. panta 3. punkts, 6. panta 3. punkts, kā arī 19. panta 1. punkta otrā daļa, skatīti kopā ar Hartas 47. panta [pirmo un otro daļu] un ar LESD 267. panta trešo daļu, kā arī Hartas 38. pants un Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka Eiropas Savienības dalībvalsts pēdējās instances tiesai (*Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa)), lai nodrošinātu efektīvu tiesību aizsardzību tiesā kā līdzekli, ar ko novērst negodīgu noteikumu ilgstošu izmantošanu pārdevēju vai piegādātāju ar patērētājiem noslēgtos līgumos, pēc savas ierosmes katrā tiesvedības posmā ir jānovērtē, vai:
- a) [pirmajā un ceturtajā jautājumā] minētā tiesa atbilst neatkarīgas un objektīvas tiesas ar atbilstošu kvalifikāciju Eiropas Savienības nozīmē kritērijiem neatkarīgi no minētajos jautājumos norādīto kritēriju novērtējuma ietekmes uz lēmumu saturu par to, vai līguma noteikumi ir negodīgi, kā arī
- b) tiesvedība [pirmajā un ceturtajā jautājumā] minētajā tiesā ir likumīga?
- 7) Vai LES 2. pants, 6. panta 1. un 3. punkts, kā arī 19. panta 1. punkta otrā daļa, skatīti kopā ar Hartas 47. panta [pirmo un otro daļu] un ar LESD 267. panta trešo daļu, kā arī Hartas 38. pants un Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka [...] Savienības dalībvalsts konstitucionālās normas par tiesu sistēmu vai tiesnešu iecelšanu, kuras neļauj novērtēt tiesneša iecelšanas efektivitāti, atbilstoši Savienības tiesībām liedz atzīt, ka tiesa nav objektīva vai ka tajā ieceltais tiesnesis nav neatkarīgs tādu apstākļu dēļ, kādi tika aprakstīti [pirmajā līdz piektajā jautājumā]?”

Pieteikums piemērot paātrināto tiesvedību un lietu izskatīt prioritāri

- 50 Iesniedzējtiesa lūdza Tiesu izskatīt šo lietu paātrinātā tiesvedībā saskaņā ar Tiesas Reglamenta 105. pantu. Šī pieteikuma pamatojumam tā norādīja, ka šādas procedūras sākšana būtībā esot pamatota ne tikai tālab, lai izvērtētu pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu, bet arī ar nepieciešamību pierādīt, ka daudzu Polijas tiesnešu konstitucionālā statusa apstrīdēšana no Savienības tiesību viedokļa ir likumīga, un līdz ar to – ar nepieciešamību konstatēt to nolēmumu būtību un sekas, ko ir pieņēmuši iztiesāšanas sastāvi, kuros ietilpst šie tiesneši. Turklāt šādu tiesvedību pamatojot tas, ka Tiesas spriedums šajā lietā varētu papildināt Savienības tiesību interpretāciju, lai izvairītos no pretrunām starp Konstitūciju un Savienības tiesībām, kā tās interpretētas 2019. gada 19. novembra spriedumā A. K. u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība) (C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982), kā arī Polijas tiesu nolēmumiem, kas pieņemti, pamatojoties uz minēto spriedumu.

- 51 Reglamenta 105. panta 1. punktā ir paredzēts, ka Tiesas priekšsēdētājs pēc iesniedzējtiesas pieteikuma vai izņēmuma kārtā pēc savas ierosmes, uzklusījis tiesnesi referentu un ģenerālvokātu, var nolemt lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu piemērot paātrinātu tiesvedību, ja lietas apstākļi prasa to izskatīt īsā termiņā.
- 52 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka šāda paātrinātā tiesvedība ir procesuāls instruments, kas ir paredzēts ārkārtas situācijas risināšanai. Turklāt no Tiesas judikatūras arī izriet, ka paātrinātā tiesvedība var netikt piemērota, ja lietā radušos juridisko problēmu sensitīvā un sarežģītā rakstura dēļ ir grūti piemērot šādu tiesvedību, tostarp tad, ja nešķiet, ka būtu piemēroti saīsināt tiesvedības rakstveida daļu Tiesā (spriedums, 2021. gada 18. maijs, *Asociația "Forumul Judecātorilor din România"* u.c., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393, 103. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 53 Šajā gadījumā ar 2020. gada 8. maija lēmumu Tiesas priekšsēdētājs, uzklusījis tiesnesi referentu un ģenerālvokātu, noraidīja pieteikumu par šīs lietas izskatīšanu paātrinātā tiesvedībā. Proti, lai gan principā nepastāv korelācija starp lietas sarežģītības pakāpi un steidzamību tās izskatīšanā, ir jākonstatē, ka, ņemot vērā šajā lietā radušos juridisko problēmu sensitīvo un sarežģīto raksturu, šo lietu būtu sarežģīti izskatīt paātrinātā tiesvedībā (pēc analogijas skat. Tiesas priekšsēdētāja rīkojumu, 2017. gada 18. oktobris, *Weiss* u.c., C-493/17, nav publicēts, EU:C:2017:792, 13. punkts). Turklāt ir jāuzsver, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesā tika saņemts gandrīz trīs mēnešus pēc tā pasludināšanas, un tas liecina, ka šī lieta nav ārkārtīgi steidzama.
- 54 Tādējādi, ņemot vērā iesniedzējtiesas izvirzītos argumentus, Tiesas priekšsēdētājs 2020. gada 8. maijā nolēma šo lietu izskatīt prioritāri saskaņā ar Reglamenta 53. panta 3. punktu.

Par lūgumu atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu

- 55 Ar dokumentu, kurš Tiesas kancelejā iesniegts 2021. gada 29. decembrī, Polijas valdība lūdza atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu.
- 56 Šā lūguma pamatojumam šī valdība norādīja, ka ar 2020. gada 13. decembra nolēmumu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) ir atcēlusi šīs pašas tiesas nolēmumu, ko gan ir pieņēmis cits iztiesāšanas sastāvs, – tostarp ar pamatojumu, ka neesot nekādu garantiju, ka pēdējā minētā būtu ievērojusi prasīto tiesu neatkarības un objektivitātes standartu. Minētā valdība uzskata, ka šī lēmuma saturs un no tā izrietošās sekas pastiprina argumentus, kurus tā jau ir iesniegusi Tiesai šajā lietā, tāpēc tie būtu jāizvērtē šajā lietā.
- 57 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka patiešām saskaņā ar Reglamenta 83. pantu Tiesa jebkurā brīdī, uzklusījusi ģenerālvokātu, var izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu, it īpaši, ja tā uzskata, ka tā nav pietiekami informēta, vai ja kāds lietas dalībnieks pēc šīs daļas pabeigšanas iesniedz ziņas par jaunu faktu, kam var būt izšķiroša ietekme uz Tiesas nolēmumu.
- 58 Šajā gadījumā Tiesa pēc ģenerālvokāta uzklusīšanas tomēr uzskata, ka tās rīcībā pēc tiesvedības rakstveida daļas un notikušās tiesas sēdes ir visa nepieciešamā informācija, lai pieņemtu lēmumu par šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu. Turklāt tā uzskata, ka Polijas valdības iesniegtajā pieteikumā par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu nav norādīts neviens jauns fakts, kuram varētu būt ietekme uz nolēmumu, kas tai jāpieņem.

- 59 Proti, Polijas valdība neapgalvo, ka *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) 2020. gada 13. decembra nolēmumam būtu kāda ietekme uz pamatlietu. Tā vienīgi apgalvo, ka šajā lēmumā izklāstītais pamatojums “pastiprina argumentus”, ko šī valdība jau ir izteikusi Tiesai šajā lietā.
- 60 Šādos apstākļos nav jāizdod rīkojums par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu.

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

- 61 *Rzecznik Praw Obywatelskich* (Ombuds, Polija) apgalvo, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams tā tiesneša iecelšanas amatā trūkumu dēļ, kas ir iesniedzējtiesas sastāvā, un šaubu dēļ, kuras pamatoti var rasties tiesvedības dalībniekiem attiecībā uz viņa neatkarību un objektivitāti.
- 62 Šajā ziņā Ombuds apgalvo, pirmkārt, ka šajā lietā šo tiesnesi nevar kvalificēt par “tiesu” Savienības tiesību izpratnē. Tiesneša, kurš ir iesniedzējtiesas sastāvā, iecelšanas amatā procesā pieļauto trūkumu būtības un nopietnības dēļ iecelšanas amatā procesa rezultāts esot anulēts, un līdz ar to šis tiesnesis esot zaudējis tiesas statusu. Proti, šie trūkumi esot tādi, kas neļaujot uzskatīt, ka minētais tiesnesis ir pienācīgi izveidota tiesa, kura atbilst “tiesību aktos noteiktās” tiesas kritērijiem.
- 63 Otrkārt, Ombuds apgalvo, ka visu tiesisko un faktisko apstākļu izvērtēšana saistībā ar iesniedzējtiesas sastāvā esošā tiesneša iecelšanas procesu neļauj kļūst jebkādas pamatotas šaubas par šī tiesneša neatkarību un objektivitāti.
- 64 Tāpēc Ombuds uzskata, ka tiesnesis, kas ir iesniedzējtiesas sastāvā, neatbilst diviem galvenajiem kritērijiem, lai tam būtu “tiesas” statuss LESD 267. panta izpratnē, proti, būt noteiktam tiesību aktos un būt neatkarīgam un objektīvam. Šo prasību neievērošana kumulatīvi vai individuāli esot pietiekama, lai konstatētu, ka iesniedzējtiesa nav tiesīga uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus LESD 267. pantā paredzētajā sadarbības procedūrā.
- 65 Eiropas Komisija, neapgalvojot, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams, norāda, ka akts par iesniedzējtiesas sastāvā esošā tiesneša iecelšanu *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) esot balstīts uz KRS 2018. gada 28. augusta rezolūciju. Taču, lai gan šīs rezolūcijas izpilde tika apturēta ar *Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa) 2018. gada 27. septembra un 8. oktobra rīkojumiem, Polijas Republikas prezidents tomēr esot iecēlis šo tiesnesi *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa). Šādos apstākļos Komisija uzskata, ka pastāv šaubas, vai minētais tiesnesis atbilst prasībai par “tiesību aktos noteiktu tiesu” atbilstoši LES 19. panta 1. punktam un Hartas 47. pantam.
- 66 Šajā ziņā vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, lai izvērtētu, vai attiecīgajai iesniedzējinstīcijai ir “tiesas” raksturiezīmes LESD 267. panta izpratnē – un tas ir jautājums, uz kuru attiecas vienīgi Savienības tiesības –, un tāpat lai izvērtētu, vai lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams, Tiesa ņem vērā virkni aspektu, piemēram, vai iestāde ir izveidota ar likumu, vai tā ir pastāvīga, vai tās pieņemtie nolēmumi ir saistoši, vai procedūra tajā notiek atbilstoši sacikstes principam, vai tā piemēro tiesību normas, kā arī vai tā ir neatkarīga (spriedumi, 2020. gada 21. janvāris, *Banco de Santander*, C-274/14, EU:C:2020:17, 51. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2021. gada 16. novembris, *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c., no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931, 42. punkts).

- 67 Šajā gadījumā lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iesniegusi *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa), kurai, tā kā tai *in limine litis* jālemj par šī sprieduma 34. punktā minētās apelācijas sūdzības pieņemamību, pamatojoties uz valsts tiesībām, šajā ziņā ir jāpārbauda, vai iztiesāšanas sastāvs, kas ir pasludinājis pārsūdzēto spriedumu, ir likumīgs.
- 68 Netiek apstrīdēts, ka *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) pati atbilst šī sprieduma 66. punktā atgādinātajām prasībām. Šajā gadījumā Ombuds apstrīd to, vai attiecīgais tiesnesis, kurš kā vienīgais tiesnesis darbojas iztiesāšanas sastāvā, kas ir iesniedzis Tiesai šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, atbilst prasībām, kādām ir jāatbilst iestādei, lai tā būtu kvalificējama par “tiesu” LESD 267. panta izpratnē.
- 69 Taču, tā kā lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iesniegusi valsts tiesa, ir jāpieņem, ka tā atbilst šīm prasībām, kas atgādinātas šī sprieduma 66. punktā, neatkarīgi no tās konkrētā sastāva.
- 70 Proti, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka LESD 267. pantā paredzētajā prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā Tiesai, ņemot vērā funkciju sadali starp to un dalībvalsts tiesu, nav jāpārbauda, vai nolēmums par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ir pieņemts atbilstoši dalībvalsts noteikumiem par tiesu organizāciju un procesu tajās. Tātad Tiesai ir jābalstās uz dalībvalsts tiesas nolēmumu par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, ja vien tas nav atcelts, izmantojot valsts tiesībās eventuāli paredzētās pārsūdzības procedūras (spriedumi, 1982. gada 14. janvāris, *Reina*, 65/81, EU:C:1982:6, 7. punkts, kā arī 2021. gada 16. novembris, *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c., no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931, 44. punkts).
- 71 Turklāt ir jāatgādina, ka ar Līgumiem izveidotās tiesu sistēmas stūrakmeni veido LESD 267. pantā paredzētā prejudiciālā nolēmuma tiesvedība, kuras mērķis, izveidojot tiesnešu dialogu starp Tiesu un dalībvalstu tiesām, ir nodrošināt Savienības tiesību vienveidīgu interpretāciju, tādējādi ļaujot nodrošināt to saskanību, pilnīgu iedarbību un autonomiju, kā arī – galu galā – pašu ar Līgumiem izveidoto tiesību raksturu (spriedums, 2021. gada 2. marts A.B. u.c. (Augstākās tiesas tiesnešu iecelšana – Pārsūdzība), C-824/18, EU:C:2021:153, 90. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 72 Šī sprieduma 69. punktā izklāstīto prezumpciju tomēr var atspēkot, ja valsts vai starptautiskas tiesas pieņemts galīgs tiesas nolēmums liktu uzskatīt, ka tiesnesis, kas ir iesniedzējtiesas sastāvā, nav neatkarīga, objektīva un tiesību aktos noteikta tiesa LES 19. panta 1. punkta otrās daļas izpratnē, lasot to kopsakarā ar Hartas 47. panta otro daļu.
- 73 Šajā gadījumā, tā kā Tiesai tiesvedības mutvārdu daļas pabeigšanas brīdī nebija zināms, ka par tiesnesi, kas ir iesniedzējtiesas sastāvā, būtu pieņemts šāds galīgs tiesas nolēmums, iespējamie trūkumi, kas varētu būt pieļauti valsts procedūrā par viņa iecelšanu amatā, nevar izraisīt šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu nepieņemamību.
- 74 Jāuzsver, ka šī sprieduma 69. punktā minētā prezumpcija ir saistoša vienīgi, lai izvērtētu lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību saistībā ar LESD 267. pantu. No tā nevar secināt, ka iesniedzējtiesas sastāvā esošo tiesnešu iecelšanas apstākļi noteikti atbilst garantijai par piekļuvi neatkarīgai, objektīvai, tiesību aktos noteiktai tiesai LES 19. panta 1. punkta otrās daļas vai Hartas 47. panta izpratnē.

- 75 Visbeidzot ir jāprecizē, kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 77. punktā, ka vērtējums, kas atšķirtos no tā, kurš izriet no šī sprieduma 68.–74. punktā izklāstītā, varētu būt piemērojams apstākļos, kad papildus tiesneša vai tiesnešu, kuri formāli iesniedz lūgumu saskaņā ar LESD 267. pantu, personiskajai situācijai arī citi apstākļi ietekmētu iesniedzējtiesas, kurā šie tiesneši ietilpst, darbību un tādējādi apdraudētu minētās tiesas neatkarību un objektivitāti.
- 76 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmajiem pieciem jautājumiem

Ievada apsvērumi

- 77 Pirmie pieci prejudiciālie jautājumi ir par to, kā interpretēt LES 2. pantu, 4. panta 3. punktu, 6. panta 1. un 3. punktu un 19. panta 1. punkta otro daļu, lasot tos kopsakarā ar Hartas 47. panta pirmo un otro daļu un ar LESD 267. panta trešo daļu, kā arī Hartas 38. pantu un Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punktu.
- 78 Tomēr no lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma izriet, ka šie jautājumi būtībā attiecas uz tiesu neatkarības un objektivitātes principa, kas izriet no LES 19. panta 1. punkta otrās daļas un Hartas 47. panta, interpretāciju. Turklāt ir jānorāda, ka Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punktā būtībā ir paredzēts, ka patērētāji var panākt, ka tiek izbeigta negodīgu noteikumu izmantošana pārdevēju vai piegādātāju ar patērētājiem noslēgtos līgumos, it īpaši, vēršoties kompetentajās tiesās, un ka pamatlietā tostarp tiek lūgts atzīt, ka līguma noteikumi ir negodīgi.
- 79 Šādos apstākļos pirmie pieci jautājums ir jāizvērtē, ņemot vērā tikai LES 19. panta 1. punkta otro daļu, Hartas 47. pantu, kā arī Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punktu.

Pirmais līdz trešais jautājums

- 80 Ar pirmo līdz trešo jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai LES 19. panta 1. punkta otrā daļa, Hartas 47. pants, kā arī Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz kvalificēt par neatkarīgu un objektīvu tiesu tādu dalībvalsts tiesas iztiesāšanas sastāvu, kurā tiesu spriež tiesnesis, kurš pirmo reizi iecelts šādā amatā vai vēlāk iecelts augstāka līmeņa tiesā ar lēmumu, ko pieņēmusi tā nedemokrātiskā režīma iestāde, kurš šajā dalībvalstī pastāvēja pirms tās pievienošanās Eiropas Savienībai, tostarp tad, ja šā tiesneša iecelšana amatā tiesās pēc šī režīma beigām citastarp tika balstīta uz darba stāžu, ko šis tiesnesis ir ieguvis laikposmā, kad minētais režīms pastāvēja, vai tad, ja viņš ir devis zvērestu tiesai vienīgi brīdī, kad šā režīma iestāde pirmo reizi viņu iecēla tiesneša amatā.
- 81 Pirmais līdz trešais jautājums attiecas uz trim apstākļiem, kādos amatā tika iecelts FO – viens no trim tiesnešiem iztiesāšanas sastāvā, kas ir pasludinājis pārsūdzēto spriedumu, – un kurus iesniedzējtiesa uzskata par problemātiskiem, ņemot vērā šī sprieduma 80. punktā minētos noteikumus.

- 82 Pirmkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka PTR Valsts padome, kas bija PTR izpildvaras politiskā institūcija, pirmo reizi iecēla FO tiesneša amatā pēc tālaika tieslietu ministra ierosinājuma un saskaņā ar 1928. gada 6. februāra Dekrētlukumu par vispārējās jurisdikcijas tiesu organizāciju un šā tiesneša iecelšana amatā nebija balstīta uz pārskatāmiem kritērijiem, un tās procedūrā nepiedalījās tiesas pašpārvaldes struktūrvienība vai kāda cita pēc demokrātiskām vēlēšanām izveidota publisko tiesību iestāde, kā arī netika garantēta FO neatceļamība.
- 83 Otrkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka FO vēlāk varēja tikt iecelts tiesneša amatā augstāka līmeņa tiesās, pamatojoties uz darba stāžu, kas iegūts tiesneša amatā laikposmā, kad Polijā bija spēkā komunistiskais režīms, kā arī uz viņa tiesneša pienākumu izpildes novērtējumu amatā, kurā viņš bija iecelts šajā pašā režīmā.
- 84 Treškārt, iesniedzējtiesa norāda, ka FO nav devis zvērestu tiesai pēc PTR komunistiskā režīma beigām, bet gan, kad pirmo reizi tika iecelts tiesneša amatā šajā režīmā, zvērēja tostarp aizsargāt komunistiskās valsts politisko sistēmu.
- 85 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka uzdotie jautājumi attiecas uz apstākļiem, kas visi ir radušies pirms 2004. gada 1. maija, kad Polijas Republika pievienojās Savienībai.
- 86 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesai ir kompetence interpretēt Savienības tiesības attiecībā uz to piemērošanu jaunajā dalībvalstī tikai no tās pievienošanās Savienībai datuma (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 10. janvāris, *Ynos*, C-302/04, EU:C:2006:9, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 87 Tomēr ir jānorāda, ka jautājums, kas iesniedzējtiesai šajā gadījumā ir jāizskata *in limine litis*, nav par situāciju, kuras visas sekas būtu iestājušās pirms Polijas Republikas pievienošanās Savienībai (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 3. septembris, X, C-318/13, EU:C:2014:2133, 23. punkts, kā arī 2016. gada 6. oktobris, *Paoletti* u.c., C-218/15, EU:C:2016:748, 41. punkts). Pietiek konstatēt, ka, lai gan FO tika iecelts tiesneša amatā pirms šīs pievienošanās, viņam šobrīd ir tiesneša statuss un viņš veic statusam atbilstošus pienākumus.
- 88 Pēc konstatējuma par Tiesas kompetenci ir jāatgādina, ka, lai gan tieslietu organizācija dalībvalstīs ietilpst šo dalībvalstu kompetencē, tomēr, istenojot šo kompetenci, dalībvalstīm ir jāievēro pienākumi, kas tām izriet no Savienības tiesībām (spriedums, 2021. gada 20. aprīlis, *Repubblica*, C-896/19, EU:C:2021:311, 48. punkts).
- 89 LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā ir paredzēts, ka dalībvalstīm ir jāparedz tiesību aizsardzības līdzekļu un procedūru sistēma, kas nodrošina tiesvedības dalībniekiem tiesību uz efektīvu pārbaudi tiesā ievērošanu jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības. Šajā ziņā tiesību, kuras tiesvedības dalībnieki gūst no Savienības tiesībām, efektīvas aizsardzības tiesā princips, uz ko ir atsauce LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā, ir Savienības tiesību vispārējs princips, kas izriet no dalībvalstīm kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām un kas tika atzīts 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – “ECPAK”) 6. un 13. pantā, un kas pašlaik ir apstiprināts Hartas 47. pantā. Tādējādi šī pēdējā minētā tiesību norma ir pienācīgi jāņem vērā, interpretējot minēto 19. panta 1. punkta otro daļu (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, *W.Ž.* (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 102. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 90 Par LES 19. panta 1. punkta otrās daļas piemērojamību *ratione materiae* ir jānorāda: šī norma darbojas “jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības” Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē, neatkarīgi no situācijas, kādā dalībvalstis šīs tiesības īsteno (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 103. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 91 Saskaņā ar LES 19. panta 1. punkta otro daļu visām dalībvalstīm tādējādi ir jānodrošina, lai attiecīgās instances, kas kā “tiesa” Savienības tiesībās noteiktajā izpratnē ietilpst tās tiesību aizsardzības līdzekļu sistēmā jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības, un kas tādējādi šajā statusā var spriest par Savienības tiesību piemērošanu vai interpretāciju, atbilstu efektīvas tiesību aizsardzības tiesā prasībām (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 104. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 92 Šajā gadījumā nav strīda par to, ka tāda Polijas vispārējās jurisdikcijas tiesa kā *Sąd Apelacyjny we Wrocławiu* (Apelācijas tiesa Vroclavā), kurai, kā tas ir pamatlietas kontekstā, jālemj par jautājumiem, kas saistīti ar Savienības tiesību normu piemērošanu un interpretāciju, proti, Direktīvas 93/13 normām, kā “tiesa” šo tiesību izpratnē ietilpst Polijas tiesību aizsardzības līdzekļu sistēmā “jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības” LES 19. panta 1. punkta otrās daļas izpratnē, un tādēļ tai ir jāatbilst efektīvas tiesību aizsardzības tiesā prasībām.
- 93 Lai garantētu, ka šāda tiesa spēj nodrošināt saskaņā ar LES 19. panta 1. punkta otro daļu prasīto efektīvo tiesību aizsardzību tiesā, īpaši svarīga – kā to apstiprina Hartas 47. panta otrā daļa, kurā kā viena no prasībām saistībā ar pamattiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību ir minēta piekļuve “neatkarīgai” tiesai, – ir šo instanču neatkarības un objektivitātes saglabāšana (spriedums, 2021. gada 16. novembris, *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c., no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931, 65. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 94 Kā Tiesa ir vairākkārt uzsvērusi, šī prasība par tiesu neatkarību un objektivitāti, kas ir neatraujami saistīta ar tiesas spriešanu, ietilpst tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu būtiskajā saturā, kam ir kardināla nozīme kā garantijai visu to tiesību aizsardzībai, kuras tiesvedības dalībniekiem izriet no Savienības tiesībām, un LES 2. pantā izklāstīto dalībvalstu kopējo vērtību, tostarp tiesiskuma vērtības, saglabāšanai (spriedums, 2021. gada 16. novembris, *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c., no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931, 66. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 95 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atbilstoši Savienības tiesībām nepieciešamās neatkarības un objektivitātes garantijas ir balstītas uz premisu, ka pastāv tādi noteikumi – tostarp attiecībā uz tiesas sastāvu, iecelšanu, pilnvaru ilgumu, kā arī tās locekļu atstāšanas, noraidīšanas un atsaukšanas iemesliem –, kuri ļauj kļūdēt jebkādas tiesvedības dalībnieku pamatotas šaubas par šīs tiesas ārēju neietekmējamību un par tās neitralitāti attiecībā pret izvērtējamajām interesēm (spriedums, 2021. gada 16. novembris, *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c., no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931, 67. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 96 Šajā ziņā ir būtiski, lai tiesneši būtu pasargāti no ārējas ietekmes vai spiediena, kas var apdraudēt viņu neatkarību un objektivitāti. Noteikumiem, kas piemērojami tiesnešu statusam un tiesneša amata pienākumu izpildei, it īpaši ir jāļauj izslēgt ne tikai jebkādu tiešu ietekmi, kas izpaužas norāžu veidā, bet arī netiešāku ietekmi, kas varētu iespaidot attiecīgo tiesnešu lēmumus, un tādējādi novērst šķietamo to neatkarības vai objektivitātes neesamību, kas varētu apdraudēt

paļāvību, kāda tiesai ir jārada tiesvedības dalībniekiem demokrātiskā sabiedrībā un tiesiskā valstī (spriedums, 2021. gada 16. novembris, *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c., no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931, 69. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 97 Līdz ar to ir nepieciešams, lai minēto lēmumu par iecelšanu amatā pieņemšanas pamatā esošie materiāltiesiskie nosacījumi un procesuālā kārtība būtu tādi, kas nevar radīt tiesvedības dalībniekiem nekādas pamatotas šaubas par attiecīgo tiesnešu neuzņēmību pret ārēju elementu iedarbību un par viņu neitralitāti attiecībā pret interesēm, ar kurām tie saskaras, kad šīs personas ir ieceltas amatā. Šajā nolūkā ir it īpaši būtiski, lai minētie nosacījumi un kārtība būtu izstrādāti tā, lai būtu izpildītas šī sprieduma iepriekšējā punktā atgādinātās prasības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 20. aprīlis, *Repubblika*, C-896/19, EU:C:2021:311, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 98 Šī sprieduma 94.–97. punktā atgādinātās prasības it īpaši attiecas uz tiesu, kurai ar dalībvalsts tiesībām ir piešķirta kompetence uzdot komersantiem apturēt negodīgu noteikumu izmantošanu patērētāju līgumos atbilstoši Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punktam. Proti, šī pēdējā minētā tiesību norma apstiprina tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, kādas ir patērētājiem, kuri uzskata, ka šādu noteikumu dēļ tiem ir nodarīts kaitējums.
- 99 Turklāt pamatlietā prasītāji lūdz atlīdzināt kaitējumu, kas tiem esot nodarīts šī sprieduma 31. punktā minēto noteikumu negodīguma dēļ šīs direktīvas izpratnē. Tādējādi šī lieta atbilst situācijai, kas reglamentēta Savienības tiesībās, un tādēļ prasītāji pamatlietā var pamatoti atsaukties uz tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kas tiem ir garantētas Hartas 47. pantā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. novembris, *A. K.* u.c. (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība), C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982, 81. punkts).
- 100 Ar pirmajiem trim jautājumiem iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai šī sprieduma 82.–84. punktā minētie apstākļi pirms Polijas Republikas pievienošanās Savienībai ietekmē tāda tiesneša neatkarību un objektivitāti, kas pašlaik ietilpst iztiesāšanas sastāvā.
- 101 Šādu ietekmi varētu konstatēt tikai tad, ja tiktu pierādīta saikne starp valsts tiesību normām, saskaņā ar kurām ir iestājušies šie apstākļi, un to, ka tiesvedības dalībniekiem ir radušās pamatotas un nopietnas šaubas par attiecīgā tiesneša neatkarību un objektivitāti.
- 102 Iesniedzējtiesa šajā ziņā savas šaubas pamato tikai ar apsvērumu, ka tiesneši, kurus iecēlušas agrākā Polijas nedemokrātiskā režīma struktūras, neesot “neatkarīgi” tādēļ, ka tos ir iecēlušas šīs struktūras, ka daļu darba stāža viņi ir ieguvuši laikposmā, kad pastāvēja šis režīms, un ka viņi devuši tiesneša zvērestu tikai šajā laikposmā.
- 103 Tā piebilst – pat ja pēc PTR komunistiskā režīma beigām tika īstenoti daži lustrācijas pasākumi, demokrātiskajā konstitucionālajā kārtībā, kas sekoja šim komunistiskajam režīmam, tika atzīts, ka pēdējā minētā režīma struktūru ieceltie tiesneši principā var palikt amatos, un Polijas valdība to apstiprināja tiesas sēdē Tiesā. Tādējādi pirmie trīs jautājumi attiecas uz to tiesnešu situāciju, kuri palikuši amatā pēc PTR nedemokrātiskā režīma beigām.
- 104 Šajā ziņā ir jāatgādina – lai varētu pievienoties Savienībai, Polijas Republikai bija jāizpilda kritēriji, kuri ir jāizpilda kandidātvalstīm un kurus ir noteikusi Eiropadome Kopenhāgenā 1993. gada 21. un 22. jūnijā. Atbilstoši šiem kritērijiem tostarp ir nepieciešams, lai kandidātvalstij “būtu stabila iestādes, kas nodrošina demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības, minoritāšu respektēšanu un

aizsardzību”. Tāpat LES 49. pantā, kurā ir paredzēta iespēja ikvienai Eiropas valstij lūgt kļūt par Savienības dalībvalsti, ir precizēts, ka Savienība apvieno valstis, kuras ir brīvi un brīvprātīgi pieņēmušas LES 2. pantā ietvertās kopējās vērtības, tostarp tiesiskumu, un kuras respektē šīs vērtības un apņemas tās veicināt (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 20. aprīlis, *Repubblika*, C-896/19, EU:C:2021:311, 61. punkts). Tādējādi brīdī, kad Polijas Republika pievienojās Savienībai, tika uzskatīts, ka tiesu sistēma principā atbilst Savienības tiesībām.

- 105 Šī sprieduma 103. un 104. punktā atgādinātajā kontekstā iesniedzējtiesa nemin nevienu apstākli, kas norādītu, kādēļ tiesneša pirmās iecelšanas amatā, kas notikusi pirms PTR nedemokrātiskā režīma beigām, nosacījumi, šim tiesnesim paliekot amatā pēc šī režīma beigām, varētu tiesvedības dalībniekiem radīt pamatotas un nopietnas šaubas par šī tiesneša neatkarību un objektivitāti, pildot tiesas spriešanas funkcijas.
- 106 It īpaši no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu neizriet neviens skaidrs un konkrēts paskaidrojums, kas parādītu, kādā veidā minētie šāda tiesneša pirmās iecelšanas nosacījumi varētu ļaut personai, iestādei vai kādai struktūrai šobrīd īstenot nepamatotu ietekmi uz šo tiesnesi.
- 107 No šiem elementiem izriet, ka apstākļi, kuri ir saistīti ar tiesneša pirmo iecelšanu šādā amatā, kas notikusi laikposmā, kad pastāvēja PTR nedemokrātiskais režīms, tādi kā tie, kas ir norādīti šī sprieduma 82.–84. punktā, paši par sevi nevar tikt uzskatīti par tādiem, kas tiesvedības dalībniekiem var radīt pamatotas un nopietnas šaubas par šī tiesneša neatkarību un objektivitāti, viņam veicot tiesas spriešanas funkcijas vēlāk.
- 108 Nemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo līdz trešo jautājumu ir jāatbild, ka LES 19. panta 1. punkta otrā daļa, Hartas 47. pants, kā arī Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas, ka tiesneša pirmā iecelšana šādā amatā dalībvalstī vai viņa vēlāka iecelšana augstāka līmeņa tiesā izriet no lēmuma, ko pieņēmusi šajā valstī pirms pievienošanās Savienībai pastāvošā nedemokrātiskā režīma iestāde, tostarp tad, ja šī tiesneša iecelšana tiesās pēc minētā režīma beigām ir bijusi balstīta tostarp uz darba stāžu, ko minētais tiesnesis ir ieguvis laikposmā, kad pastāvēja šis režīms, vai tad, ja viņš zvērestu devis tikai pirmajā iecelšanas tiesneša amatā reizē, kad viņu šajā amatā iecēlusi minētā režīma iestāde, pats par sevi nevar radīt tiesvedības dalībniekiem pamatotas un nopietnas šaubas par šī tiesneša neatkarību un objektivitāti, nedz arī līdz ar to likt apšaubīt iztiesāšanas sastāva, kurā šis tiesnesis darbojas, atbilstību neatkarīgas un objektīvas, tiesību aktos noteiktas tiesas prasībai.

Par ceturto un piekto jautājumu

- 109 Ar ceturto un piekto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai LES 19. panta 1. punkta otrā daļa, Hartas 47. pants, kā arī Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj, ka par neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu tiek atzīts dalībvalsts tiesas iztiesāšanas sastāvs, kurā darbojas tiesnesis, kurš pirmo reizi šajā amatā iecelts vai vēlāk iecelts augstāka līmeņa tiesā vai nu pēc tam, kad viņa kandidatūru tiesneša amatam apstiprinājusi struktūra, kas izveidota atbilstoši tiesību normām, kuras šis dalībvalsts konstitucionālā tiesa vēlāk atzinusi par pretējām Konstitūcijai, vai arī pēc tam, kad viņa kandidatūru uz tiesneša amatu apstiprinājusi vēlāk likumīgi izveidota struktūra, tomēr atbilstoši procedūrai, kas nebija nedz pārskatāma, nedz atklāta, nedz arī pārsūdzama tiesā.
- 110 Par pirmo apstākli iesniedzējtiesa norāda, ka *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa) 2017. gada 20. jūnija spriedumā tostarp ir konstatējusi, ka Konstitūcijas 187. panta 3. punktam – kurā ir paredzēts, ka ievēlēto KRS locekļu pilnvaru termiņš ir četri gadi, – neatbilst 2011. gada

12. maija Likuma par *KRS* 13. panta 3. punkts, kas interpretēts tādējādi, ka no vispārējās jurisdikcijas tiesu vidus atlasīto *KRS* locekļu pilnvaru termiņam ir individuāls raksturs. Šādos apstākļos iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai tas, ka divi pārsūdzēto spriedumu pasludinājušā iztiesāšanas sastāva locekļi tika iecelti *Sąd Apelacyjny we Wrocławiu* (Apelācijas tiesa Vroclāvā) tiesnešu amatos, pamatojoties uz rezolūcijām, ko *KRS* pieņēmusi sastāvā, kurā lielākā daļa tās locekļu bija iecelti, pamatojoties uz tiesību normām, kuras *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa) vēlāk ir atzinusi par Konstitūcijai neatbilstošām, ietekmē šo tiesnešu neatkarību.

- 111 Par otro apstākli iesniedzējtiesa norāda, ka laikposmā tūlīt pēc PTR komunistiskā režīma beigām tiesneši, kurus amatā bija iecēlis šis režīms, tika iecelti tiesnešu amatos augstāka līmeņa tiesās tādā procedūrā, kas noritēja jaunizveidotajā *KRS* un kas tomēr nebija nedz pārskatāma, nedz atklāta, un līdz 2007. gadam *KRS* rezolūcijas turklāt nebija pārsūdzamas tiesā. Ņemot vērā šos apstākļus, iesniedzējtiesa jautā, vai tas, ka pārsūdzēto spriedumu pasludinājušā iztiesāšanas sastāva loceklis šajā laikposmā ir iecelts amatā *Sąd Apelacyjny we Wrocławiu* (Apelācijas tiesa Vroclāvā), liek apšaubīt viņa neatkarību.
- 112 Šajā ziņā ir jānorāda, ka šī sprieduma 89.–97. punktā atgādinātajai Tiesas judikatūrai ir nozīme arī ceturrtā un piektā jautājuma izskatīšanā.
- 113 Turklāt Tiesa jau ir nospriedusi, ka garantijas lietas izskatīšanai neatkarīgā, objektīvā un tiesību aktos noteiktā tiesā, un it īpaši tās, kuras definē gan tiesas jēdzienu, gan tās iztiesāšanas sastāvu, ir tiesību uz taisnīgu tiesu stūrakmens. Pārbaudīt, vai, ņemot vērā lietas iztiesāšanas sastāvu, iestāde ir uzskatāma par šādu tiesu, ja par šo jautājumu tiek izteiktas nopietnas šaubas, ir nepieciešams saistībā ar tādas paļāvības radīšanu tiesvedības dalībniekiem, kāda demokrātiskā sabiedrībā ir jānodrošina tiesām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 26. marts, *Simpson/Padome un HG/Komisija, pārskatīšana, C-542/18 RX-II un C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, 57. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).*
- 114 Tādējādi, ņemot vērā apstākļus saistībā ar attiecīgo tiesnešu iecelšanu, rodas jautājums, vai šos tiesnešus var uzskatīt par tādiem, kas veido “neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu Savienības tiesību izpratnē”.
- 115 Runājot par šo jēdzienu, no Hartas 47. panta otrās daļas pirmā teikuma, kurā, kā jau atgādināts šī sprieduma 89. punktā, būtībā ir atspoguļots vispārējais Savienības tiesību princips par efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, uz ko arī ir atsauce LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā, izriet, ka ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu, atklātu un laikus veiktu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, tiesību aktos noteiktā tiesā (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, *W.Ż. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 122. punkts).*
- 116 Turklāt, tā kā Hartā ir ietvertas tiesības, kuras atbilst ECPAK garantētajām tiesībām, tad Hartas 52. panta 3. punkta mērķis ir nodrošināt nepieciešamo saskaņotību starp tajā ietvertajām tiesībām un atbilstošajām ECPAK garantētajām tiesībām, tomēr negatīvi neietekmējot Savienības tiesību aktu autonomiju. Saskaņā ar Paskaidrojumiem attiecībā uz Pamattiesību hartu (OV 2007, C 303, 17. lpp.) Hartas 47. panta otrā daļa atbilst ECPAK 6. panta 1. punktam. Tiesai tāpēc ir jāgādā, lai tās veiktā Hartas 47. panta otrās daļas interpretācija nodrošinātu aizsardzības līmeni, kas atbilstu ECPAK 6. panta 1. punktā garantētajam, kā to ir interpretējusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, *W.Ż. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 123. punkts).*

- 117 Šajā ziņā ECT it īpaši ir uzsvērusi, ka, lai gan ECPAK 6. panta 1. punktā garantētās tiesības uz “likumā noteiktu tiesu” ir autonomas tiesības, tomēr tām ir ļoti cieša saikne ar “neatkarības” un “objektivitātes” garantijām šīs tiesību normas izpratnē. Tādējādi 2020. gada 1. decembra spriedumā *Guðmundur Andri Ástráðsson* pret Islandi, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, 231. un 233. punkts) minētā tiesa tostarp ir nospriedusi, ka, lai gan katrai no ECPAK 6. panta 1. punkta institucionālajām prasībām ir precīzs mērķis, kas tās padara par konkrētām lietas taisnīgas izskatīšanas garantijām, tomēr tām kopīgs ir mērķis panākt, lai tiktu ievēroti tādi pamatprincipi kā tiesiskums un varas dalīšana, šajā ziņā precizējot, ka katras šīs prasības pamatā ir uzdevums saglabāt uzticību, kāda tiesu varai ir jārada tiesvedības dalībniekiem, un šīs varas neatkarību no pārējām varām (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 124. punkts).
- 118 Konkrēti, atbilstoši tiesiskas valsts darbībai raksturīgam varas dalīšanas principam ir jānodrošina tostarp tiesu neatkarība no likumdošanas varas un izpildvaras (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 16. novembris, *Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim* u.c., no C-748/19 līdz C-754/19, EU:C:2021:931, 68. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 119 Kā atgādināts šī sprieduma 95. un 96. punktā, neatkarības un objektivitātes prasības paredz, ka pastāv noteikumi, it īpaši attiecībā uz tiesas sastāvu un tās locekļu iecelšanu, kuri ļauj kļūdēt jebkādas tiesvedības dalībnieku pamatotas šaubas par šīs tiesas neuzņēmību pret ārēju elementu iedarbību un par tās neitralitāti attiecībā pret interesēm, ar kurām tā saskaras (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 128. punkts).
- 120 Runājot, konkrētāk, par tiesnešu iecelšanas procesu, ECT 2020. gada 1. decembra spriedumā *Guðmundur Andri Ástráðsson* pret Islandi (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, 227. un 232. punkts) arī ir norādījusi, ka, ņemot vērā būtisko ietekmi, kāda šim procesam ir uz tiesu varas pareizu darbību un leģitimitāti demokrātiskā valstī, kurā valda tiesiskums, šāds process noteikti ir jēdzienam “likumā noteikta tiesa” raksturīgs elements ECPAK 6. panta 1. punkta izpratnē, vienlaikus precizējot, ka tiesas neatkarību šīs tiesību normas izpratnē nosaka tostarp pēc tā, kā tiek iecelti tās tiesneši (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 125. punkts).
- 121 Turklāt 2020. gada 26. marta sprieduma *Simpson/Padome* un HG/Komisija, pārskatīšana (C-542/18 RX-II un C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232) 73. punktā Tiesa, šajā ziņā atsaucoties uz ECT pastāvīgo judikatūru, ir atgādinājusi, ka mērķis jēdziena “likumā noteikta” iekļaušanai ECPAK 6. panta 1. punkta pirmajā teikumā ir novērst, ka tiesu sistēmas organizācija tiek atstāta izpildvaras ziņā, un nodrošināt, ka šo jomu reglamentē tiesību akti, kurus ir pieņēmusi likumdošanas vara atbilstoši noteikumiem, kas reglamentē tās kompetences īstenošanu. Šis formulējums tostarp atspoguļo tiesiskuma principu un attiecas ne tikai uz pašas tiesas pastāvēšanas juridisko pamatu, bet arī uz katras lietas iztiesāšanas sastāvu, kā arī uz jebkuru citu valsts tiesību normu, kuras neievērošana padara prettiesisku viena vai vairāku tiesnešu piedalīšanos lietas izskatīšanā – tas it īpaši ietver noteikumus par attiecīgās tiesas locekļu neatkarību un objektivitāti (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 129. punkts).
- 122 Tādējādi Tiesa ir nospriedusi, ka pārkāpums, kas pieļauts, ieceļot tiesnešus attiecīgajā tiesu sistēmā, izraisa prasības, ka tiesai ir jābūt tiesību aktos noteiktai, neievērošanu, tostarp tad, ja šī pārkāpuma būtības un nopietnības dēļ rodas paties risks, ka citi varas atzari, it īpaši izpildvara, var īstenot nepamatotu rīcības brīvību, apdraudot iecelšanas procesā panāktā rezultāta integritāti

un tādējādi tiesvedības dalībniekiem radot pamatotas šaubas par attiecīgā tiesneša vai tiesnešu neatkarību un objektivitāti, kā tas ir gadījumā, kad tiek skarti tiesu sistēmas izveides un darbības pamatā esošie pamatnoteikumi (spriedums, 2021. gada 6. oktobris, W.Ž. (Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palāta – Iecelšana), C-487/19, EU:C:2021:798, 130. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 123 No šīs judikatūras izriet, ka ne kura katra kļūda, kas var notikt tiesneša iecelšanas procedūrā, var radīt šaubas par šī tiesneša neatkarību un objektivitāti un līdz ar to – par to, ka iztiesāšanas sastāvs, kurā šis tiesnesis darbojas, ir “neatkarīga un objektīva, tiesību aktos noteikta tiesa” Savienības tiesību izpratnē.
- 124 Šajā gadījumā, kā ir norādīts šī sprieduma 112. punktā, iesniedzējtiesa pauž šaubas, vai iztiesāšanas sastāvs, kas ir pasludinājis pārsūdzēto spriedumu, ņemot vērā tajā esošos locekļus, var tikt uzskatīts par tādu, kas atbilst “neatkarīgas un objektīvas, tiesību aktos noteiktas tiesas” statusam.
- 125 Par pirmo iesniedzējtiesas minēto situāciju, kas izklāstīta šī sprieduma 110. punktā, proti, ka daži dalībvalsts tiesas locekļi šajā tiesā ir iecelti, pamatojoties uz rezolūcijām, kuras pieņēmusi iestāde, kas tika izveidota atbilstoši tiesību normām, kuras vēlāk šis dalībvalsts konstitucionālā tiesa ir atzinusi par neatbilstošām Konstitūcijai, ir jānorāda, ka no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka šajā gadījumā ar 2017. gada 20. jūnija spriedumu *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa) nav lēmusi par *KRS* neatkarību. Tiesību normas, kas minētajā spriedumā ir atzītas par neatbilstošām Konstitūcijai, būtībā attiecās uz *KRS* locekļu pilnvaru individuālo raksturu, kā arī uz sadales noteikumiem, uz kuriem pamatojoties šie locekļi tika izraudzīti Polijas tiesās.
- 126 Šādos apstākļos tādu tiesību normu atzīšana par neatbilstošām Konstitūcijai, uz kurām pamatojoties tolaik tika izveidota *KRS*, uz ko ir atsauce šī sprieduma 110. punktā, pati par sevi nevar radīt šaubas par šīs struktūras neatkarību, nedz arī tādējādi radīt tiesvedības dalībniekiem šaubas par attiecīgo tiesnešu neatkarību no ārējiem faktoriem.
- 127 Tieši šis apstākļis šo lietu atšķir no lietām, kurās tika pasludināts 2019. gada 19. novembra spriedums *A. K. u.c.* (Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas neatkarība) (C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982) un 2021. gada 15. jūlija spriedums Komisija/Polija (Disciplinārie pasākumi pret tiesnešiem) (C-791/19, EU:C:2021:596). Atšķirībā no tiesību normām, uz kurām pamatojoties bija izveidota *KRS* (uz tās rezolūcijām bija balstīta pamatlietā aplūkotā tiesnešu iecelšana), lietās, kurās pasludināti šie abi spriedumi, aplūkotie tiesību akti, atbilstoši kuriem tika mainīts *KRS* sastāvs, pastiprināja likumdošanas varas un izpildvaras ietekmi uz *KRS* locekļu atlasī tādā veidā, kas tiesvedības dalībniekiem varēja radīt pamatotas un nopietnas šaubas par *KRS* neatkarību minētajās lietās un tās lomu šajās lietās aplūkotajā tiesnešu iecelšanas procesā un līdz ar to – par šo tiesnešu un tiesu, kurās tie darbojas, neatkarību.
- 128 Šo pēdējo konstatējumu ir apstiprinājusi ECT; tā ir nospriedusi, ka *Sąd Najwyższy* (Augstākā tiesa) *Izba Dyscyplinarna* (Disciplinārlietu palāta) locekļu iecelšanas procedūru – tos iecelot pēc *KRS* priekšlikuma, kura izveidota atbilstoši tiesību aktiem, kas aplūkoti iepriekšējā punktā minētajos spriedumos, – nepamatoti ir ietekmējusi likumdošanas vara un izpildvara, un tas pats par sevi nav saderīgi ar ECPAK 6. panta 1. punktu (šajā nozīmē skat. ECT spriedumu, 2021. gada 22. jūlijs, *Reczkowicz* pret Poliju, CE:ECHR:2021:0722JUD004344719, 276. punkts).

- 129 Turklāt iesniedzējtiesa nav norādījusi konkrētus elementus, kas varētu pamatot to, ka tiesvedības dalībniekiem ir pamatotas un nopietnas šaubas par attiecīgo tiesnešu neatkarību un objektivitāti tādēļ, ka *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucionālā tiesa) tiesību normas, uz kuru pamata *KRS*, kas piedalījās procedūrā, kuras rezultātā tika iecelti minētie tiesneši, ir atzinusi par neatbilstošām Konstitūcijai.
- 130 Tāds pats secinājums ir jāizdara attiecībā uz otro situāciju, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa un kura minēta šī sprieduma 111. punktā, proti, ka vienu no dalībvalsts tiesas locekļiem par kandidātu uz tiesneša amatu ir izvēlējusies iestāde, kas tiek uzskatīta par likumīgi izveidotu, tomēr tas noticis tādā procedūrā, kas tolaik nebija nedz pārskatāma, nedz atklāta, nedz arī tāda, uz kuru attiecināma pārsūdzība tiesā. Proti, no lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu neizriet, ka *KRS*, kāda tā bija izveidota pēc PTR nedemokrātiskā režīma beigām, nav neatkarīga no izpildvaras un likumdošanas varas.
- 131 Šādā situācijā nevar uzskatīt, ka apstākļi, kurus iesniedzējtiesa minējusi ceturtajā un piektajā prejudiciālajā jautājumā un kuri izklāstīti šī sprieduma 110. un 111. punktā, ļauj konstatēt tiesnešu iecelšanas jomā piemērojamo pamatnoteikumu pārkāpumu šī sprieduma 122. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē.
- 132 Nemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz ceturto un piekto jautājumu ir jāatbild, ka LES 19. panta 1. punkta otrā daļa, Hartas 47. pants, kā arī Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie pieļauj, ka par neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu tiek atzīts dalībvalsts tiesas iztiesāšanas sastāvs, kurā darbojas tiesnesis, kurš pirmo reizi šajā amatā iecelts vai vēlāk iecelts augstāka līmeņa tiesā vai nu pēc tam, kad viņa kandidatūru tiesneša amatam izvirzījusi struktūra, kas izveidota atbilstoši tiesību normām, kuras šīs dalībvalsts konstitucionālā tiesa vēlāk atzinusi par neatbilstošām Konstitūcijai, vai arī pēc tam, kad viņa kandidatūru uz tiesneša amatu atlasījusi likumīgi izveidota struktūra, tomēr atbilstoši procedūrai, kas nebija nedz pārskatāma, nedz atklāta, nedz arī tāda, uz kuru varētu tikt attiecināta pārsūdzība tiesā, ja šo trūkumu būtības un nopietnības dēļ nerodas patiens risks, ka citi varas atzari, it īpaši izpildvara, var īstenot nepamatotu rīcības brīvību, apdraudot iecelšanas procesā panāktā rezultāta integritāti un tādējādi tiesvedības dalībniekiem radot pamatotas un nopietnas šaubas par attiecīgā tiesneša neatkarību un objektivitāti.

Par sesto un septīto jautājumu

- 133 Nemot vērā atbildes, kas sniegtas uz pirmo līdz piekto jautājumu, uz sesto un septīto jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 134 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) LES 19. panta 1. punkta otrā daļa, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants, kā arī Padomes Direktīvas 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos 7. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas, ka tiesneša pirmā iecelšana šādā amatā dalībvalstī vai viņa vēlāka iecelšana augstāka līmeņa tiesā izriet no lēmuma, ko pieņēmusi šajā valstī pirms pievienošanās Eiropas Savienībai pastāvošā nedemokrātiskā režīma iestāde, tostarp tad, ja šī tiesneša iecelšana tiesās pēc minētā režīma beigām ir bijusi balstīta tostarp uz darba stāžu, ko minētais tiesnesis ir ieguvis laikposmā, kad pastāvēja šis režīms, vai tad, ja viņš zvērestu devis tikai pirmajā iecelšanas tiesneša amatā reizē, kad viņu šajā amatā iecēlusi minētā režīma iestāde, pats par sevi nevar radīt tiesvedības dalībniekiem pamatotas un nopietnas šaubas par šī tiesneša neatkarību un objektivitāti, nedz arī līdz ar to likt apšaubīt iztiesāšanas sastāva, kurā šis tiesnesis darbojas, atbilstību neatkarīgas un objektīvas, tiesību aktos noteiktas tiesas prasībai.
- 2) LES 19. panta 1. punkta otrā daļa, Pamattiesību hartas 47. pants, kā arī Direktīvas 93/13 7. panta 1. un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie pieļauj, ka par neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu tiek atzīts dalībvalsts tiesas iztiesāšanas sastāvs, kurā darbojas tiesnesis, kurš pirmo reizi šajā amatā iecelts vai vēlāk iecelts augstāka līmeņa tiesā vai nu pēc tam, kad viņa kandidatūru tiesneša amatam izvirzījusi struktūra, kas izveidota atbilstoši tiesību normām, kuras šis dalībvalsts konstitucionālā tiesa vēlāk atzinusi par neatbilstošām Konstitūcijai, vai arī pēc tam, kad viņa kandidatūru uz tiesneša amatu izvirzījusi vēlāk likumīgi izveidota struktūra, tomēr atbilstoši procedūrai, kas nebija nedz pārskatāma, nedz atklāta, nedz arī tāda, uz kuru varētu tikt attiecināta pārsūdzība tiesā, ja šo trūkumu būtības un nopietnības dēļ nerodas patiess risks, ka citi varas atzari, it īpaši izpildvara, var īstenot nepamatotu rīcības brīvību, apdraudot iecelšanas procesā panāktā rezultāta integritāti un tādējādi tiesvedības dalībniekiem radot pamatotas un nopietnas šaubas par attiecīgā tiesneša neatkarību un objektivitāti.

[Paraksti]